

Behovet for investeringsgaranti mod politiske risici under en dansk, statslig ordning skyldes, at der normalt ikke kan tegnes konkurrencedygtige garantier i markedet mod de politiske risici forbundet med investeringerne i østlandene. Uden en garanti vil virksomhederne i mange tilfælde afstå fra at investere. Dertil kommer, at långivende banker ofte betinger deres kommercielle kreditgivning til den investerende virksomhed og det pågældende projekt med, at der foreligger en forsikring mod de politiske risici.

Det kan konstateres, at den hidtidige ordning har fungeret meget tilfredsstillende, og at den har bidraget væsentlig til at fremme danske virksomheders muligheder for at investere i østlandene og dermed medvirket til bl.a. en positiv markedsøkonomisk udvikling i disse lande.

Omkostningerne ved investeringsgarantiordningen forudsættes dækket af de opkrævede risikopræmier, der indgår i en fond. Fra 1989 og indtil nu er der i alt indbetalt ca. 13 mio. kr. til garantifonden.

Det er vanskeligt at vurdere de økonomiske omkostninger, der kan være forbundet med investeringsgarantiordningen. Såfremt der opstår tab, der er større end de midler, som fonden besidder, skal erstatningsbeløbet forelægges Finansudvalget. Under den nuværende ordning, der har været i kraft siden 20. december 1989, er der indtil nu ikke udbetalt erstatning eller rejst krav over for ordningen.

Vægten i ordningens geografiske fordeling har undergået en udvikling siden ordningens oprettelse. Nogle af investeringslandene, især ansøgerlandene til medlemskab af den Europæiske Union, har siden ordningens oprettelse i 1989 udviklet sig i en sådan grad, at der ikke længere er samme behov for en statslig garantiordning som ved ordningens oprettelse. Dette giver sig udslag i, at nyttegningerne ikke længere sker for investeringer i de mere sikre lande, som f.eks. Polen, uden at der dog i større omfang sker opsigelse af de allerede tegnede forsikringer for disse lande. Derimod er interessen for at tegne forsikringsgaranti steget for lande som Rusland og andre SNG-lande. En æn-

dring af landekredsen ville imidlertid være et uheldigt signal til EU-ansøgerlandene på indeværende tidspunkt og harmonere dårligt med den erklærede danske politik med hensyn til at støtte disse landes forberedelse til EU-medlemskab. Hertil kommer, at præmierne fra garantier i de mere udviklede østlande, i det omfang erhvervslivet fortsat er interesseret i at bevare og tegne disse, bidrager til at afbalancere risiciene på de øvrige lande.

Den aktuelle politiske og økonomiske situation i Rusland ved forslaget fremsættelse tilsiger den yderste forsigtighed ved administrationen af garantier for investeringer i Rusland og i lande, hvis økonomier er nært sammenhængende med Ruslands. På lidt længere sigt skønnes det imidlertid væsentligt, at Investeringsgarantiordningen for Østlandene ved en forøgelse af rammen sættes i stand til administrativt med kort varsel at kunne genoptage normal garantigivning, når det er forsvarligt under hensyntagen til udviklingen i Rusland og det internationale samfunds reaktioner herpå. De afgivne garantier for investeringer i Rusland beløber sig ved forslaget fremsættelse til investeringer på ca. 298 mio. kr., hvortil kommer garantier for evt. udbytte, hvorved den samlede garanti maksimalt kan beløbe sig til ca. 477 mio. kr. Herudover er der inden for den gældende ramme udstedt tilbagekaldelige tilsagn om garantier, som inklusiv garanti for evt. udbytte beløber sig til ca. 522 mio. kr. Disse tilsagn er midlertidigt stillet i bero i afventning af en afklaring af situationen i Rusland.

Forslaget har ingen umiddelbare udgiftsmæssige konsekvenser for statskassen, men forøger statens garantirisiko på længere sigt.

Forslaget har ikke umiddelbart miljømæssige konsekvenser. Ved ordningens administration underkastes de enkelte projekter, som der tegnes garantier for, også en miljømæssig vurdering.

EU-Kommissionen er gjort bekendt med ordningens eksistens. Andre EU-lande har tilsvarende ordninger.